

Betreft: Artikel 41 vragen over grootschalige kap van bakenbomen

Berghem, 15 maart 2023

Geacht college van B&W,

De SP heeft vernomen dat in het kader van het project Meanderende Maas een groot deel van de bakenbomen langs de Maas tussen Ravenstein en Oijen zal worden gekapt. De SP is enorm geschrokken van dit bericht. Met name omdat de bakenbomen samen met de Maas zorgen voor een iconisch landschap dat in Europa zijn weerga niet kent.

Bij hoog water zijn de bakenbomen in het water een populair beeld in het journaal. Rijen machtige, vrijstaande bomen aan het water zijn een terugkerend beeld op covers, presentaties en films over de Maas. Zelfs in het kader van de het project Meanderende Maas. Gaat dit alles definitief verdwijnen? Gaat de grootste toeristische trekpleister van ons buitengebied definitief verloren? Zien bezoekers straks geen verschil meer tussen de uiterwaarden van de Maas, de Rijn of de IJssel? Met andere woorden, wat blijft er straks nog over van ons visitekaartje?

De bakenbomen zijn negentig jaar geleden geplant aan weerszijden van de Maas over het hele traject tussen Boxmeer en Geertruidenberg. Om de 100 meter een boom. Daarmee vormen ze nog steeds de grootste verzameling solitaire bomen van Nederland. Vooral in het buitengebied van Oss zijn hele trajecten nog vrijwel intact. Juist daarom heeft de gemeente Oss een grote verantwoordelijkheid bij het beschermen van dit cultuurhistorisch erfgoed.

Helaas hebben hongerige kleiwinners al heel wat bakenbomen gekapt. Zoals in de Hemelrijkse Waard en tussen Demen en Dieden. Zogenaamd voor de natuur. Maar nevengeulen hadden er prima omheen kunnen worden gelegd. En waarom moet je alles afgraven? Waarom mag er niet een beetje klei blijven zitten?

Vanwege onze grote zorgen heeft de SP de volgende vragen:

1. Klopt het dat er in oktober 2022 een aanvraag is binnengekomen voor het kappen van 100 bakenbomen in het kader van het project Meanderende Maas?
2. Was u al eerder op de hoogte van het voornemen om een groot aantal bakenbomen te kappen in het kader van het project Meanderende Maas? Is dit bij de voorbereidingen van het project ter sprake gekomen? Of kwam de aanvraag als een verrassing?
3. Heeft u bij de voorbereidingen van het project bij Rijkswaterstaat en/of het waterschap gewezen op het belang van behoud van de bakenbomen en de status die ze hebben in het gemeentelijk beleid? Op welke wijze en bij welke gelegenheden heeft u dat gedaan?

4. Waarom is de oorspronkelijke aanvraag 'buiten behandeling gesteld'?
5. Bent u naar aanleiding van bovengenoemd absurde verzoek in gesprek gegaan met het waterschap en/of Rijkswaterstaat? Wat is uw insteek bij dit gesprek?
6. Komt er een nieuwe 'verbeterde' aanvraag?
7. Bent u voornemens de kapvergunning te weigeren vanwege het grote cultuurhistorische, maatschappelijke, economische en natuurbelang van deze bomen?
8. Zoniet, bent u bereid de gemeenteraad te consulteren alvorens de vergunning te verlenen?
9. In 2012 zijn afspraken gemaakt met Rijkswaterstaat over het omgaan met bakenbomen. Deze zijn vastgelegd op 4 december 2012 in een brief aan Rijkswaterstaat (zie bijlage). Gelden deze afspraken nog steeds?
10. Klopt het dat in het voorjaar van 2012 een deskundige de bakenbomen in opdracht van u heeft gecontroleerd en dat deze deskundige tot de conclusie kwam 'dat de bomen er goed uitzien, dat onderhoud (op het moment van schouw, voorjaar 2012) niet nodig was en dat de meeste bakenbomen nog tientallen jaren mee kunnen'?
11. Is dit beeld tien jaar later veranderd? Met andere woorden heeft de deskundige het toen verkeerd ingeschat? Zo ja, wat is dan de reden?
12. In antwoord op vragen van de SP heeft u op 7 januari 2014 gesteld dat u 'het behoud van de bakenbomenstructuur belangrijk vindt omdat deze naast een cultuurhistorische waarde ook een voor veel van onze inwoners herkenbare en gewaardeerde landschappelijke waarde vertegenwoordigen' en dat u 'de behoefte heeft om deze bomen zo lang als mogelijk te bewaren voor het landschap'. Onderschrijft u dit standpunt nog steeds? Zoniet, waarom niet?
13. Hoeveel volwassen bakenbomen staan er nu nog in het traject tussen Ravenstein en Lith?
14. Hoeveel bakenbomen zijn er uiteindelijk gekapt in het kader van de projecten Hemelrijkse Waard en Demen-Dieden? Klopt het dat bij beide projecten uiteindelijk meer bomen zijn gekapt dan oorspronkelijk aangegeven? Hoeveel bakenbomen zijn in deze trajecten behouden?
15. In het kader van het project 'Meanderende Maas' worden nieuwe bakenbomen geplant op ruimere afstand van de rivier. De SP vindt dit een goed plan. Want deze bomen kunnen over dertig tot vijftig jaar het karakteristieke beeld van de huidige

bakenbomen overnemen. Maar het is geen alibi om nu al bomen te kappen. Een huis wordt ook niet gesloopt voordat nieuwe, vervangende woonruimte beschikbaar is. Bent u dit met ons eens?

Namens de fractie van de SP,
Adrie Geerts

ARCHIEF

Rijkswaterstaat Directie Limburg
Dienstkring Nijmegen Maas
Postbus 6717
6503 GR Nijmegen

Inrichting Beheer Openbare Ruimte
Raadhuislaan 2, Oss
Telefoon [0412] 62 90 30
Fax [0412] 64 90 55
E-mail gemeente@oss.nl
www.oss.nl

Postbus 5
5340 BA Oss

Wilt u bij uw reactie de
datum van deze brief en
ons kenmerk vermelden?

Datum	Ons kenmerk	Behandeld door	Doorkiesnummer
04-12-12	470943	Y. Meekes	0412 62 9958
Onderwerp			
Bijzondere bomen gemeente Oss			

Geachte heer/mevrouw,

De gemeente Oss is van plan de lijst met bijzondere bomen in Oss opnieuw vast te stellen. Deze lijst is bedoeld om genoemde bomen zo lang mogelijk in stand te houden en ze extra bescherming te geven. Deze bomen kunnen zowel op particulier terrein als op gemeentelijk terrein staan. Op uw terrein is sprake van 111 bakenbomen in de voormalige gemeente Lith, die voor de lijst in aanmerking komen.

n.b: 135 Bakenbomen in de voormalige gemeente Oss staan al op de lijst. Door samenvoeging van de gemeente Lith en Oss komt het totaal van bakenbomen op 246 bomen.

Het plaatsen van één of meerdere bomen op deze lijst heeft de volgende gevolgen:

- De eigenaar is verantwoordelijk voor een goede bescherming van een bijzondere boom op eigen terrein. Hij/zij moet de boom onderhouden zodat een lange levensduur gegarandeerd is en mag deze, binnen de normale levensduur, niet kappen. Een kapvergunning kan mogelijk wel gegeven worden als de boom gevaar oplevert voor de omgeving (bijvoorbeeld instabiliteit, breukgevoeligheid of verspreiding van ziekten en plagen) die redelijkerwijs niet anders te voorkomen is dan door rooien van de boom.

Als eigenaar van de boom kunt u op elk moment gemotiveerd een kapvergunning aanvragen waarop van de zijde van de gemeente een goed onderbouwde beslissing moet volgen. Wanneer u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen officieel bezwaar maken.

In het geval van de bakenbomen langs de Maas in de gemeente Oss zijn wij ons ervan bewust dat de bomen voor RWS geen waarde meer vertegenwoordigen en in die zin ook niet onderhouden worden. Desondanks vertegenwoordigen de bomen naast hun cultuurhistorische waarde, voor de inwoners van onze gemeente een herkenbare en gewaardeerde waarde in het landschap en bestaat de behoefte deze bomen, zo lang als mogelijk is, te bewaren voor het landschap.

De projecten die in uw opdracht uitgevoerd worden in het kader van *ruimte voor de rivier* worden door ons dan ook nauwlettend gevolgd en, in nauw overleg met uw medewerkers gestalte gegeven, met oog voor behoud van de bakenbomen.

Na overleg deze zomer met de heren L. Ebbink en F. Bischoff namens RWS en mevrouw M. van Rekswinkel en N. van Schagen namens de gemeente Oss is na overleg overeengekomen om de volgende voorwaarden te hanteren bij het maken van natuurvriendelijke oevers en het omgaan met de bakenbomen:

- De wortels van de bomen mogen niet beschadigd worden.
- Basaltblokken dienen handmatig verwijderd te worden.
- Waar wortels aangetroffen worden buiten een straal van 5 meter rondom de boom, mag niet gegraven worden.
- Werkzaamheden worden uitgevoerd onder toezicht van de gemeente Oss.
- Tijdstip van werkzaamheden: om te zorgen dat de bomen zich voldoende kunnen herstellen voor het hoogwater komt, mag er niet in het najaar gegraven worden.

Misschien ten overvloede meld ik u dat voor het beheer van de bomen geen financiële regeling van toepassing is.

Wij verzoeken u uw eventuele bezwaar tot plaatsing op de lijst binnen twee weken na ontvangst van deze brief schriftelijk in te dienen en te richten aan:

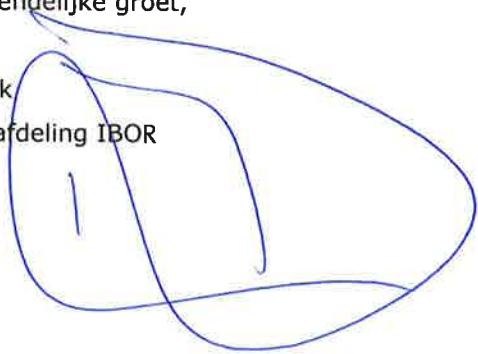
Gemeente Oss
Afdeling IBOR
T.a.v. mevrouw N. van Schagen
Postbus 5
5340 BA Oss

Heeft u naar aanleiding van deze brief nog vragen, neem dan contact op met mevrouw Van Schagen, telefoon: 0412 - 62 9984 of email: N.van.Schagen@Oss.nl

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

P. Brack
Hoofd afdeling IBOR

A large, stylized handwritten signature in blue ink, written over the typed name and title.